

Factors de risc dels pacients amb un esdeveniment cardiovascular. Anys 2012-2017

Les malalties de l'aparell cardiovascular són la segona causa de mort a Catalunya, amb un 27% del total de les defuncions a Catalunya (el 29% en les dones i el 25% en els homes). Aquest conjunt de malalties comporta un gran impacte sobre la qualitat de vida de les persones afectades, molts anys de vida perduts i una gran despesa econòmica. La cardiopatia isquèmica o infart agut de miocardi (IAM) és un problema de salut prevalent, amb una elevada càrrega de morbimortalitat, suposant un 6,5% de la mortalitat a Catalunya. L'IAM genera anualment prop de 8.000 ingressos hospitalaris a Catalunya, mentre que l'ictus o accident vascular cerebral n'ocasiona prop de 13.000 i representa un 5,7% del total de defuncions anuals a Catalunya.

CARACTERÍSTIQUES DEMOGRÀFIQUES

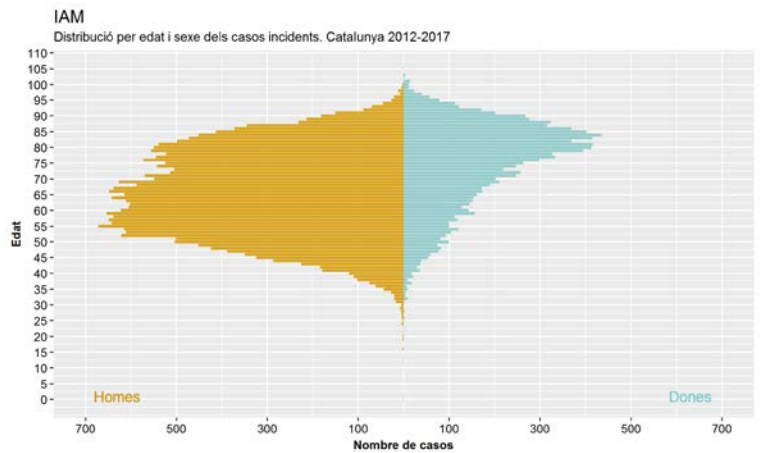
S'observa una diferència important en l'edat dels pacients que han patit un IAM segons el sexe. Les dones són de mitjana 10 anys més grans que els homes (74,7 anys vs. 65,3 anys). Aquesta diferència d'edat es redueix a 6 anys pels que han patit un ictus (77,0 anys vs. 70,8 anys).

L'edat en què es produeix l'esdeveniment cardiovascular o cerebrovascular es manté estable al llarg de tot el període en funció del sexe i del tipus d'esdeveniment.

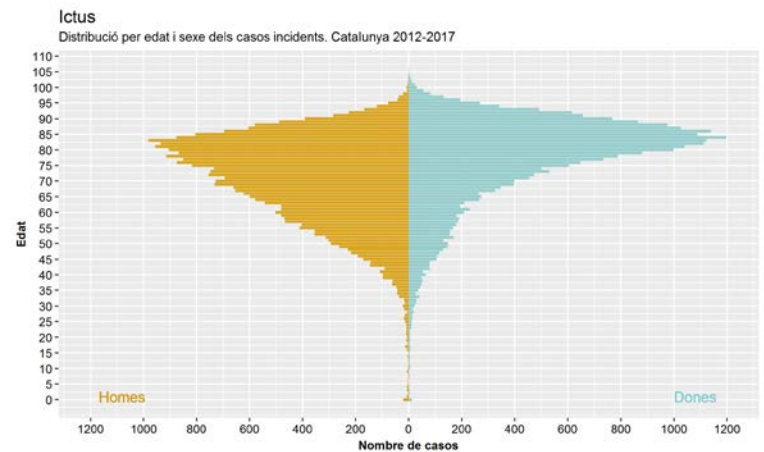
Els homes debuten amb un esdeveniment cardio o cerebrovascular més joves que les dones.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL DE LES TAXES D'ESDEVENIMENTS D'IAM I ICTUS

S'observa variabilitat territorial en les taxes d'ictus i IAM. Les Àrees de Gestió Assistencial (AGA) amb les taxes més elevades són: Aran, seguida de Baix Empordà i Berguedà, mentre que les més baixes corresponen a Baix Vallès, Baix Penedès i Baix Ebre.

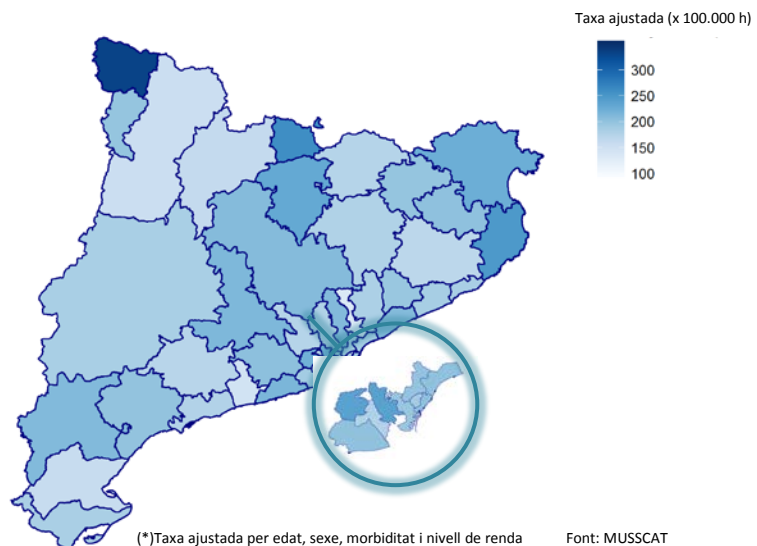

Font: Registre de morbiditat i utilització de serveis sanitaris de Catalunya (MUSSCAT)

Font: MUSSCAT

Taxa ajustada* d'IAM i ictus. Catalunya 2017

(*)Taxa ajustada per edat, sexe, morbiditat i nivell de renda

Font: MUSSCAT

La **prevalença** de les taxes dels diferents factors de risc cardiovascular (FRCV) en aquests pacients, en general, són més elevades que en el global de la població catalana, en ambdós sexes i pels mateixos grups d'edat.

Hàbit tabàquic: enregistrat a la història clínica, en actiu o no, en els menors de 45 anys en relació a la població global de Catalunya, és gairebé 6 vegades més gran en els homes i més del doble en les dones de la mateixa edat i sexe. Entre els de 45 a 74 anys, la presència d'aquest FRCV és del doble, tant en els homes com en les dones i, a mesura que augmenta l'edat, es van igualant a la població general. Els percentatges són sempre més alts en els homes.

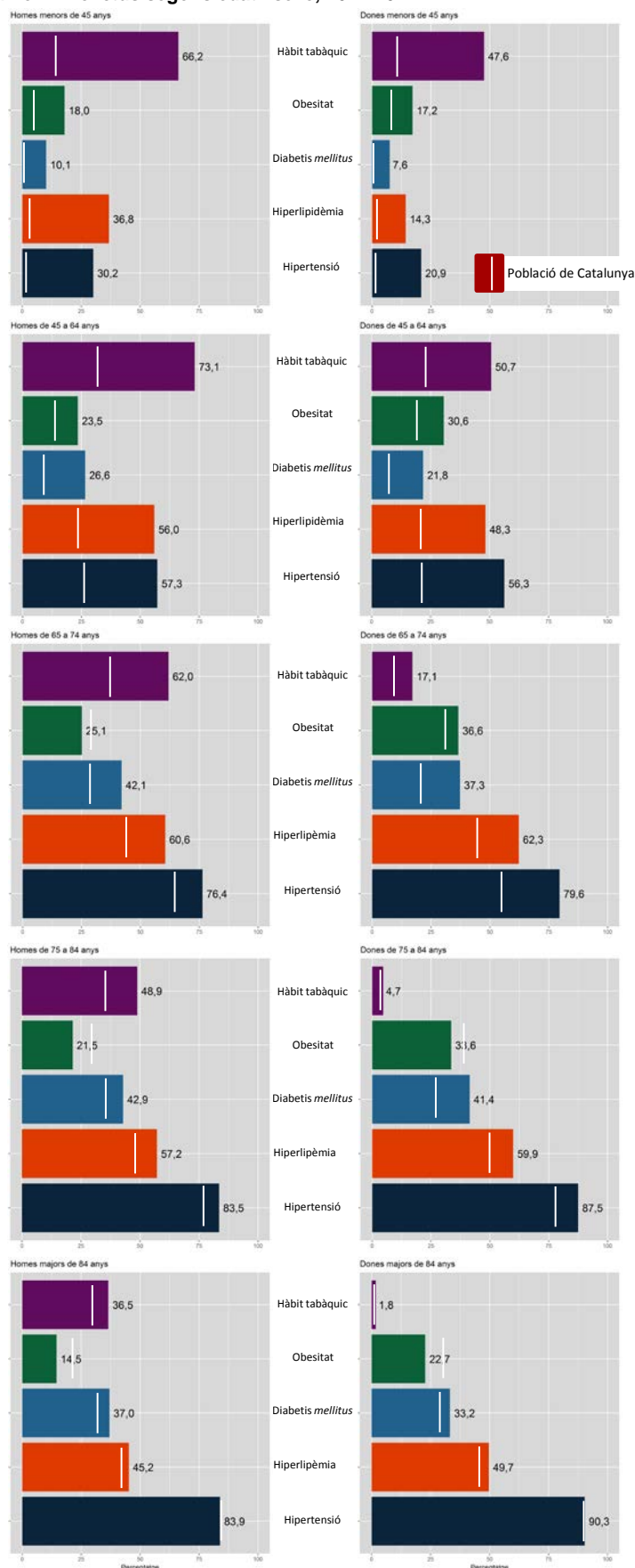
Obesitat: en els menors de 45 anys que han tingut un esdeveniment cardiovascular hi ha tres vegades més obesos entre els homes i el doble entre les dones que en la població general. A partir dels 65 anys, en els homes, i dels 75 en les dones, hi ha un percentatge més gran d'obesitat en les dones que en els homes però inferior a la població de Catalunya.

Diabetis mellitus: en els menors de 45 anys aquest FRCV és multiplica per 10 en els homes i per 8 en les dones respecte a la població general. Dels 45 als 64 anys la prevalença es duplica en els homes i es triplica en les dones. A partir dels 65 anys l'increment és del 50% en ambdós grups per anar disminuint amb l'edat. Els homes tenen percentatges més elevats que les dones en tots els grups d'edat.

Hiperlipidèmia: l'increment d'aquest FRCV, respecte a la població general, també és molt important en els més joves. En els menors de 45 anys és 2,5 vegades superior en els homes i 5 vegades superior en les dones, entre els de 45 a 64 anys és de més del doble i, es va igualant en els grups de més edat. La prevalença d'hiperlipidèmia és més elevada en els homes que en les dones fins els 65 anys, en que és superior en les dones.

Hipertensió: com en la població general, és el FRCV més prevalent en els grups majors de 64 anys. Els menors de 45 anys multipliquen la prevalença d'hipertensió per 12 en el homes i per 10 en les dones. En el grup de 45 a 64

Prevalença dels factors de risc cardiovascular dels pacients amb un o IAM o ictus segons edat i sexe, 2012-2017

anys, aquest increment és de més del doble, en els grups de més edat aquest increment es situa al voltant d'un 10%.

MOMENT DE LA DETECCIÓ DELS FRCV

Els pacients que han patit un esdeveniment cardiovascular (ictus o IAM), en la majoria dels casos, prèviament, tenien enregistrat els diferents FRCV.

L'hàbit tabàquic junt amb la hiperlipidèmia són els FRCV que en major proporció és van registrar per primera vegada a partir de l'esdeveniment cardiovascular.

Hàbit tabàquic: entre els menors de 64 anys, en gairebé la meitat dels homes i en un terç de les dones s'enregistra per primera vegada en la història clínica coincidint amb l'ingrés hospitalari per l'esdeveniment cardiovascular. Aquesta proporció es redueix en els grups de més edat.

Obesitat: en els grups menors de 75 anys, tant en els homes com en les dones, hi ha al voltant d'un 25% en els que s'anota coincidint amb l'ingrés hospitalari per l'esdeveniment cardiovascular.

Diabetis mellitus: és el FRCV en què hi ha menys infranotificació dins del sistema sanitari, inferior al 10% i, es dona sobretot entre els 45 i els 74 anys.

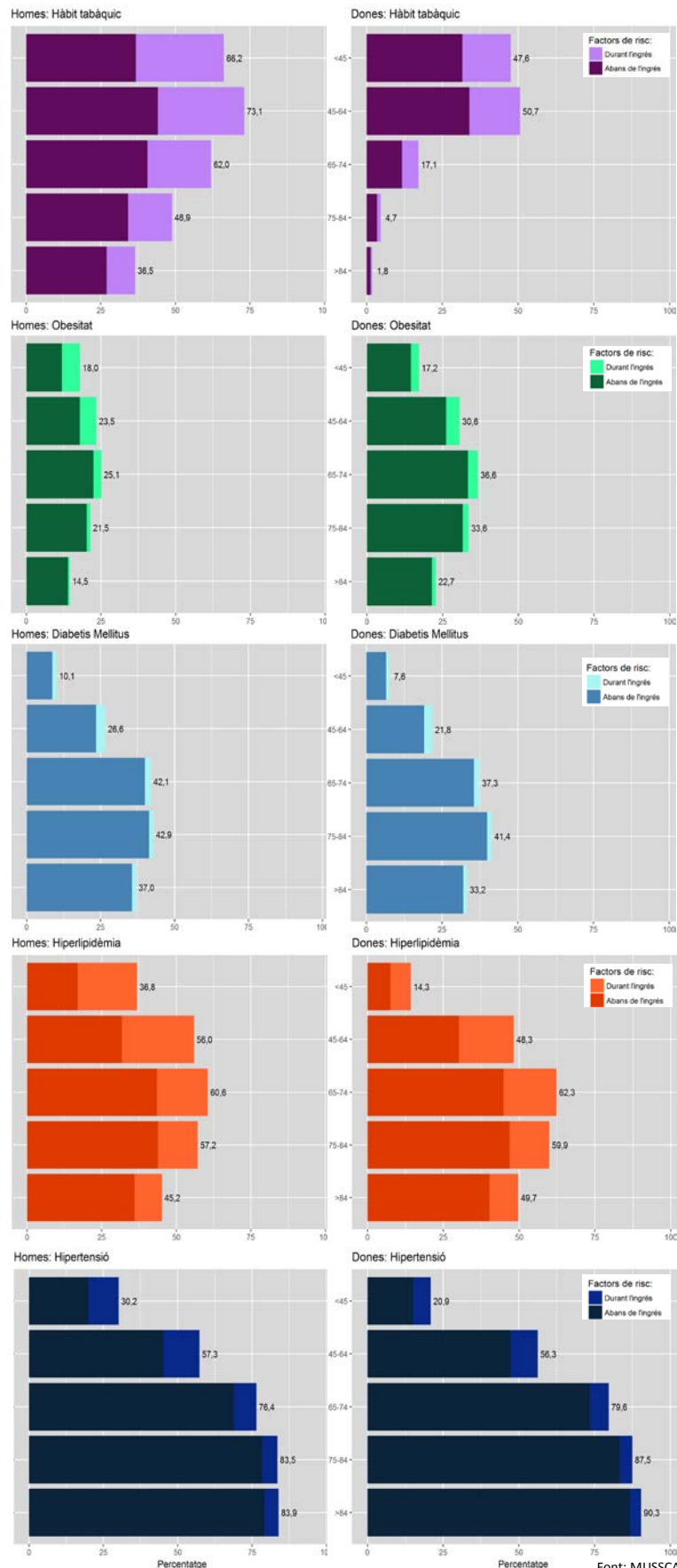
Hiperlipidèmia: en els menors de 45 anys, a més de la meitat dels casos se'ls hi detecta coincidint amb l'ingrés hospitalari per l'esdeveniment cardiovascular. Conforme augmenta l'edat dels pacients aquesta proporció es redueix.

Hipertensió: entre els menors de 64 anys, en gairebé el 30% dels casos es desconeixia l'existència d'hipertensió en el moment de l'IAM o l'ictus. Aquest percentatge disminueix amb l'edat essent d'un 6% en homes majors de 84 anys i menys d'un 3% en les dones de la mateixa edat.

S'han estudiat, en aquests pacients, altres FRCV relacionats amb l'abús de substàncies com l'alcohol i la cocaïna.

Abús d'Alcohol: aquest factor és més freqüent en els homes que en les dones. El grup d'edat de 45 a 64 anys és el que té

Presència de factors de risc en els pacients amb un IAM o ictus segons edat i sexe. Catalunya 2012-2017

Font: MUSSCAT

més proporció de casos. En els menors de 45 anys, tan homes com dones, l'abús d'alcohol s'enregistra per primera vegada coincidint amb l'ingrés per l'esdeveniment cardiovascular. Habitualment, entre els homes que fan abús d'alcohol solen coexistir altres FRCV com l'hàbit tabàquic, per aquest motiu, es necessitaria un estudi més profund per analitzar les implicacions d'aquest factor.

Abús de cocaïna: afecta a un 12% dels homes i un 4% de les dones menors de 45 anys, i en més de la meitat dels casos s'enregistra per primera vegada coincidint amb l'ingrés per l'esdeveniment cardiovascular.

COMBINACIÓ DE FRCV

El percentatge de pacients amb algun FRCV és lleugerament superior en els homes que en les dones, i a més tenen una major proporció de quatre o cinc factors simultanis.

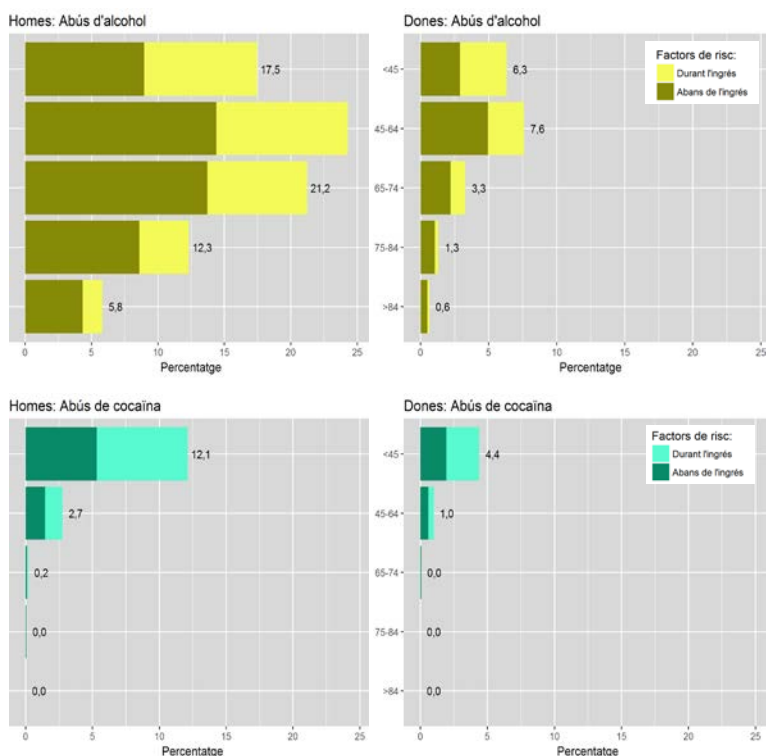
Menors de 45 anys: amb un FRCV es troba l'hàbit tabàquic (19,2% en els homes i 22,7% en les dones), la hipertensió (3% vs. 5%), l'obesitat (0,8% vs. 5,2%) i la hiperlipidèmia (3% vs. 2,1%). La combinació més freqüent és la hiperlipidèmia i l'hàbit tabàquic en els homes i la hipertensió i hàbit tabàquic en les dones.

8 homes de cada 10 i 6 dones de cada 10 menors de 45 anys, que han tingut un IAM o ictus, presenten com a mínim un FRCV.

De 45 a 64 anys: al voltant d'un 25% dels malalts que han sofert un IAM o un ictus presenten només un FRCV un altre 25% en presenta 2 i el 50% restant tres o més. La combinació de FRCV més freqüent és l'hàbit tabàquic, la hiperlipidèmia i la hipertensió tant en homes (14%) com en les dones (9,4%).

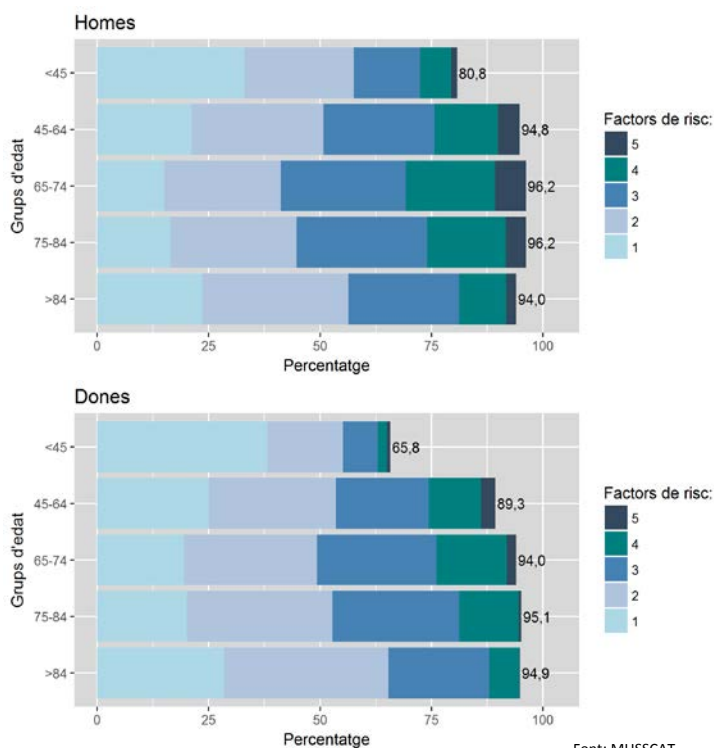
9 de cada 10 homes i 9 de cada 10 dones entre 45 i 64 anys que han patit un IAM o un ictus presenten algun FRCV.

Presència de factors de risc en els pacients que han patit un IAM o ictus. Catalunya 2012-2017

Font: MUSSCAT

Nombre de factors de risc cardiovascular segons edat i sexe, en els pacients que han patit un IAM o ictus. Catalunya 2012-2017

Font: MUSSCAT